

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 maja 2020 r.

Poz. 3803

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.281.2020.23

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 30 kwietnia 2020 roku

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

orzekam

nieważność uchwały nr XVII/127/2020 Rady Gminy Kołaczkowo z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kołaczkowo - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

W dniu 30 marca 2020 r. Rada Gminy Kołaczkowo na sesji podjęła uchwałę nr XVII/127/2020 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kołaczkowo, dalej „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie przepisów: "art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 kwietnia 2020 roku.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Rada Gminy Kołaczkowo uchwaliła "Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kołaczkowo", stanowiący załącznik do uchwały, dalej "załącznik do uchwały”.

Podstawą prawną podjęcia badanej uchwały stanowi przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), dalej "ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach", który upoważnia radę gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, do uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Jak wprost wynika z brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulamin jest aktem prawa miejscowego. Zakres przedmiotowy regulaminu określa art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym: "Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące: 1) wymagań w zakresie: a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady, b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży, c) uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi; 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków; 2a) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów; 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego; 4) (uchylony); 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami; 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku; 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach; 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania".

Ponadto, stosownie do zapisów art. 4 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: "Rada gminy może w regulaminie: 1) wprowadzić obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów; 2) postanowić o zbieraniu odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne; 3) określić dodatkowe warunki dotyczące ułatwienia prowadzenia selektywnego zbierania odpadów przez osoby niepełnosprawne, w szczególności niedowidzące; 4) określić wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz zwolnić właścicieli takich nieruchomości, w całości lub w części, z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady; 5) określić warunki uznania, że odpady, o których

mowa w pkt 1 oraz w ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są zbierane w sposób selektywny".

Brzmienie powyższych przepisów jednoznacznie wskazuje, że katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku, jest zamknięty. Ustawodawca wyliczając komponenty uchwały ustanowił, że wyliczenie zamieszczone w art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ma charakter wyczerpujący, zatem nie wolno zamieszczać postanowień, które wykraczałyby poza treść tego przepisu, oraz że w uchwale tej muszą znaleźć się postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Brak w regulaminie któregoś z wyszczególnionych ustawowo obowiązkowych elementów, podobnie jak i zamieszczenie postanowień wykraczających poza treść przepisu upoważniającego, stanowi istotne naruszenie prawa, przy czym niewyczerpanie zakresu przedmiotowego określonego w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały.

Odnosząc powyższe do postanowień załącznika do uchwały należy stwierdzić, że nie normuje on wszystkich enumeratywnie wymienionych w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zagadnień.

W załączniku do uchwały, w § 13 ust. 1 pkt 1 określono: "Ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy objęci zostali gminnym systemem odbioru odpadów oraz sposób przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:

- a) z budynków jednorodzinnych, budynków wielolokalowych oraz nieruchomości niezamieszkałych objętych gminnym systemem odbioru odpadów w systemie pojemnikowym o minimalnej poj. od 120 l - co 2 tygodnie,
- b) z budynków wielolokalowych będących w zarządzie (w systemie pojemnikowym o poj. 1100 l) - co 2 tygodnie w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień i 1 raz na tydzień w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik;"

Treść art. 6r ust. 3b ustawy reguluje, iż: "Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów, w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych".

Tymczasem w załączniku do uchwały, w § 13 ust. 1 pkt 1 ustalono, iż z budynków wielolokalowych odbieranie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odbywać się będzie co 2 tygodnie, co narusza treść art. 6r ust. 3b ustawy, który określa wprost, że od kwietnia do października częstotliwość odbierania tego rodzaju odpadów komunalnych - niesegregowanych (zmieszanych), odbywać się będzie "raz na tydzień z budynków wielolokalowych".

Należy również podkreślić, że zapewnienie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest obowiązkiem gminy. Zgodnie z art. 6r ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez

gminę w inny sposób". Tym samym rada gminy w uchwale nie może w sposób nieuprawniony ograniczać prawa właścicieli do pozbywania się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych.

Z kolei w § 13 ust. 1 pkt 2 litera d) załącznika do uchwały określono, iż: "Ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy objęci zostali gminnym systemem odbioru odpadów oraz sposób przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych: selektywne odpady z podziałem na następujące frakcje:

bioodpady:

- z budynków jednorodzinnych, budynków wielolokalowych oraz nieruchomości niezamieszkałych objętych gminnym systemem odbioru odpadów w systemie pojemnikowym o minimalnej poj. od 120 l, 1 raz w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień oraz co 2 tygodnie w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik;
- z budynków wielolokalowych będących w zarządzie (w systemie pojemnikowym poj. od 240 l. do 1100 l) - 1 raz w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień i 1 raz na tydzień w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik;"

Oznacza to, że w uchwale, w § 13 ust. 1 pkt 2 litera d) tiret pierwszym ustalono, iż z budynków wielolokalowych odbieranie bioodpadów odbywać się będzie w okresie od kwietnia do października co 2 tygodnie, co narusza treść art. 6r ust. 3b ustawy, który określa wprost, że od kwietnia do października częstotliwość odbierania tego rodzaju odpadów - bioodpadów, odbywać się będzie "raz na tydzień z budynków wielolokalowych".

W § 13 ust. 1 pkt 10 załącznika do uchwały wskazano, iż: "Ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy objęci zostali gminnym systemem odbioru odpadów oraz sposób przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych: meble i inne odpady wielkogabarytowe - w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (indywidualnie dostarczone przez mieszkańca) oraz poprzez Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (2 razy w roku w miesiącach: kwiecień, wrzesień - po uzgodnieniu z pracownikiem urzędu)". Niezrozumiałe jest zatem, w ocenie organu, co właściciel nieruchomości chcący pozbyć się mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, miałby uzgadniać z pracownikiem urzędu, skoro z uchwały (§ 13 ust. 1 pkt 10) wynikają miesiące zbiórki tej frakcji odpadów.

Ponadto w załączniku do uchwały, w § 4 ust. 13 wskazano, iż: "Odpady budowlane i rozbiórkowe należy przekazywać do: 1) Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, 2) firmy odbierającej odpady komunalne wpisanej do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Kołaczkowo". Jednakże w uchwale nr XVII/128/2020 Rady Gminy Kołaczkowo z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w § 4 pkt 9, nie ujęto podmiotu określonego w § 4 ust. 13 pkt 2 załącznika do uchwały.

Z kolei w § 13 ust. 1 pkt 12 załącznika do uchwały określono: "Ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy objęci zostali gminnym systemem odbioru odpadów oraz sposób przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych: odpady budowlane i rozbiórkowe - w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (indywidualnie dostarczone przez mieszkańca po uprzednim zgłoszeniu do urzędu gminy celem weryfikacji tych odpadów)". W związku z powyższym zdaniem organu nadzoru, ustalanie dodatkowych warunków

odbierania tej frakcji, tj. warunku dotyczącego uprzedniego zgłoszenia do Urzędu Gminy celem weryfikacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych stoi w sprzeczności z treścią art. 6r ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który dopuszcza wyłącznie ograniczenie ilościowe odbioru tych odpadów.

Z treści § 21 załącznika do uchwały wynika, iż: "Właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy Kołczkowo zobowiązani są do przeprowadzenia deratyzacji na terenie będącym w ich władaniu: 1) w odniesieniu do budynków wielolokalowych, obiektów użyteczności publicznej i obsługi ludności niezwłocznie w przypadku wystąpienia gryzoni, 2) w odniesieniu do budynków mieszkalnych - w miarę potrzeby, 3) we wszystkich budynkach i obiektach wymienionych w ust. 1 i 2, w przypadku ogłoszenia obowiązkowej deratyzacji co najmniej raz w roku w miesiącach od marca do maja". Postanowienie to jest sprzeczne z treścią art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który wskazuje że: "Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania", albowiem wskazywanie obszarów deratyzacji i terminów jej przeprowadzenia stanowi wyłączną kompetencję rady gminy. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 września 2016 r. sygn akt II OSK 3026/14 uznał, że wyznaczenie obszaru deratyzacji nie obejmuje aspektu podmiotowego przez wprowadzenie zapisu, że na terenie nieruchomości przeprowadzana jest przez właściciela.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.
2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
I Wicewojewoda Wielkopolski
(-) Aneta Niestrawska
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Kołczkowo

Wójt Gminy Kołczkowo